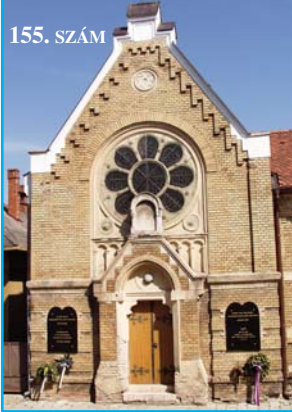

155. SZÁM

HITKÖZSÉGI HÍRADÓ

NEM AZ A ZSIDÓ, AKINEK A SZÜLEI AZOK VOLTAK, HANEM AKINEK A GYERMEKE IS AZ LESZ! (Simon Peres)

Jom Jerusalajim – Jeruzsálem napja Komáromban

„Ha rólad megfeledkezem Jeruzsálem, feledkezzék rólam a jobбом.
Tapadjon nyelvem ínyemhez, ha meg nem emlékezem rólad,
Ha föl nem emelem Jeruzsálemet örömöm tetejére.
Emlékezzél meg Ö-veló Jeruzsálem napjáról.“

137. zsoltár

Pillantás Jeruzsálemre...

Izrael állam megalakulása után tizenkilenc évvel, 1967. i. j. hónap 28-án, a hatnapos háború negyedik napján lett újra Izrael népének egy és oszthatatlan fővárosa, azzal, hogy sikerült visszafoglalnia a Szentély hegyet és a Siratófalat, vagyis a Kotel. Ezért rendelkezett az izraeli rabbinárus úgy, hogy legyen ez a nap Jeruzsálem napja.

Komáromban 2009-ben május 17-én

erre az eseményre és Izrael Állam megalakulásának 61. évfordulójára emlékezünk a Shalom klub ünnepi programjával a Menházban.

Program:

14:30 – **Jeruzsálemi életképek** – Megyes Pál rabbijelölt előadása

Megyes Pál az Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem hallgatója. Hosszabb ideig élt Izraelben, 2008. szeptembere

óta ellátja a rabbi feladatait minden ünnepen Komáromban.

15:00 – **Jeruzsálem és a művészetek** – Miriam Neiger Fleischmann festőművésznő előadása

Miriam Neiger Fleischmann Komáromban született, 1 éves korában alijázott szüleivel Izraelbe. Jeruzsálemben él és alkot. Fest és verseket ír. A világ számos pontján volt már kiállítása, májusban komáromi műtermében dolgozik.

16:00 – **Ősz Jeruzsálemben** – Ganter Ádám könyvbemutatója

Ganter Ádámról és könyveiről részletesen olvashatnak irodalmi oldalunkon.

A részvétel díjtalan.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

A Siratófalnál...

Auschwitz album a Selye János Gimnáziumban

A korábban meghirdetett programmal ellentétben a budapesti Holokauszt Emlékközpont Auschwitz album című kiállítása nem a zsinagógában lesz, hanem a Selye János Gimnázium aulájában június 7-16-ig.

A programról részleteket a HH májusi számában olvashatnak.

Támogatónk

nka

Nemzeti Kulturális Alap

A titkárság hírei

A KZSH titkársága hétfőn 15:00-17:00 és csütörtökön 10:00-12:00-ig fogadja az ügyfeleket. Más időpontokban előzetes egyeztetés szükséges Haas Judit irodavezetővel (tel: 00421-35-7731-224, e-mail: menhaz@menhaz.sk).

Május hónapban az iroda az alábbi napokon zárva tart: május 1. (péntek), május 8. (péntek) – állami ünnepek, május 29. (péntek) - Savuot ünnepe.

Nyertes pályázatok

Az **EZRA** Alapítványtól és **Nyitra Megye Önkormányzatától** támogatásban részesült oktatási programunk a **MELAMED**.

A **Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma** nyertesnek nyilvánította **HH 2009-es évi kiadására** benyújtott projektünket.

Komárom városa a szociális és a kulturális alapból szavazott meg támogatást a **KZSH**-nak.

Köszönjük.

Kérjük a támogatását!

Kedves Olvasónk! Kérjük, lehetősége szerint támogassa a Komáromi Zsidó Hitközség programjait, a HH megjelenését, épületeink, temetőnk felújítását.

2008. január 1-től támogatását az alábbi bankszámlaszámokra küldheti (támogatás személyesen a KZSH titkárságán és csekken is lehetséges):

Korona és devizaszámlák egyaránt!

Belföldi átutalás Szlovákiából:

26384962/0900 – Slovenská sporiteľňa vagy
10103804/5200 – OTP Slovakia

Nemzetközi átutalás külföldről:

A KZSH címe: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovakia

IBAN: SK0609000000000026384962 SWIFT: GIBASKBX

Bakunk címe: Slovenská sporiteľňa, Palatinova 33, 94501 Komárno
vagy

IBAN: SK525200000000010103804 SWIFT: OTPVSKBX

Bankunk címe: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Köszönjük!

Magyarországi olvasóink figyelmébe: Kedves Olvasónk!

Kérjük, hogy az egyházaknak adható személyi jövedelemadója 1 százalékát a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége (MAZSIHISZ) részére ajánlja fel a 0358-as technikai számon. A MAZSIHISZ rendszeresen támogatja a KZSH munkáját!

Faliújság rövid hírek

✧ A HH-t, a KZSH-t és a Shalom klubot támogatták: K.M. (Komárom), Fekete Magda (Komárom), dr. J.J. (Komárom), és anonimitásukat kérő adományozók. Köszönjük.

✧ Április hónap folyamán új Hagedákkal, CD-kel és egyéb kiadványokkal gazdagodott könyvtárunk állománya támogatásoknak köszönhetően.

✧ A nyári időszakra több csoport is jelezte, hogy látogatást kíván tenni a Menházban és a zsinagógában. Májusban a budapesti Scheiber Sándor Gimnázium és Általános Iskola osztálykirándulás keretében érkezik hozzánk, júliusban pedig a vépi nyugdíjas klub jön. További látogatókat is szívesen fogadunk.

✧ Pészach alkalmából a résztvevő gyermekeket megajándékoztuk Verő Bán Linda és Petényi Z. Tibor frissen megjelent kiadványával a Pészachi szindongóval.

✧ Március hónapban látogatást tett Komáromban Horváth Attila Eitan, a JOINT S.E.L.F. alapjának vezetője, aki megtekintette az Eötvös utca 9-es számú házat. A KZSH és a JOINT között folytatódnak a tárgyalások annak a kamatmentes hitelnek a felvételéről, amely biztosítaná a ház felújításának fedezetét, és jövőbeni jobb hasznosítását. A részletekről a HH hasábjain is beszámolunk majd.

✧ Yom Hasoa alkalmából Pozsonyba látogat áprilisban Rafi Eitan, Benjamin Netanjahu izraeli miniszterelnök tanácsadója, aki jelentős szerepet játszott Adolf Eichmann argentinai elfogásában. Az érdeklődők az előadás után kérdéseket is feltehetnek a neves politikusnak.

Hitközségi Híradó (Spravodaj) – a Komáromi Zsidó Hitközség lapja (mesačník ŽNO v Komárne). Alapítva 1996-ban (1996), **főszerkesztő** –
 séfrendaktor: Paszternák Tamás (tamas.paszternak@menhaz.sk), Paszternák András (andras.paszternak@menhaz.sk), **munkatársak** –
 spolupracovníci: Haas Judit, Mgr. Piczek Ferenc, **tördelőszerkesztő** – grafická úprava: Saláth Richárd, **olvasószerkesztő** – jazyková korektúra: Vadász
 Magda (Budapest), Paszternákné Kertész Zsuzsanna (Komárom), Katarína Potoková (Nitra), **nyomatás** – tlač: Nec-arte Kft., Komárom, a **KZSH**
 címe – adresa ŽNO: Židovská náboženská obec, Eötvösa 15, 945 01 Komárno, Slovakia, tel.: 00421/35/7731-224, e-mail: kile@menhaz.sk, tel./fax:
 00421/35/7725-355. **Regisztrációs szám:** EV 2673/08. **ISSN** 1337-091x. **Lapunk Önnek készült, kérjük ne dobja el!** S finančnou podporou
 Ministerstva kultúry Slovenskej republiky – a Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma támogatásával.

TRADÍCIÓ - a komáromi zsinagóga hitéleti oldala

Széder este Komáromban

A komáromi közösségben az elmúlt években hagyománnyá vált, hogy a második széder estén a Menház Wallenstein Zoltán termében közösen emlékezünk az egyiptomi kivonulásra, nem volt ez másképp idén sem. **Megyes Pál**, az Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem rabbihelyettes szakos hallatója, mint ősz óta minden ünnepen, most is velünk volt, ő vezette az estét a Haggada előírásai alapján. Kora délutántól nagy volt a sürgés-forgás a házban, hogy estére minden elkészüljön. A kis szédertálak és a terítés **Haas Judit** irodavezető munkáját dicsérik. A kóser étel Budapestről, a Carmel kft. Kóser Laky konyhájából érkezett. Külön köszönet **Szántó György**nek minden segítségért. A

széder kezdetére megtelt a terem, szerencsére gyermekek is voltak, így nem volt gond később az afikómen megkeresése sem. A nemzetközi társaságban a komáromiakon (akik sajnos kevesen voltak) kívül ott voltak magyarországi hitestvéreink, akik már tagjai a helyi kilének, de megérkeztek svájci és németországi barátaink, ők is rendszeres vendégeink a közösségi eseményeken.

Az idei év különlegessége a smire macesz volt, melyet a kis közösségek rabbija **Zeev Stiefel** személyesen hozott el Komáromba az ünnep előtti vasárnap délutánján. A Haggadából felolvastuk a hagyományos történeteket, közösen énekeltük a Mánis tanut és a Dajénut, régi idők hangulatát idézték

a klasszikus dallamok. A tojás, a maceszgombócós húsleves, sült csirke burgonyával és céklával, végül macesz torta volt a menü.

A jó hangulatú este a hagyományos köszöntéssel zárult: „**Jövőre Jeruzsálemben!**”.

Bízunk abban, hogy ha a következő évben még nem is mindannyian a szent városban, de a komáromi széder asztalnál azok is ott lesznek, akik az idén nem tudtak vagy nem akartak eljönni közénk, így együtt lehetünk majd részesei egy közösségi élménynek, miközben átadhatunk valami nagyon fontosat a következő generációknak, és teljesíthetjük az „... és beszéld el fiadnak!” parancsolatát.

PT

Az Élet Menete 2009 (Auschwitz-Birkenau)

Szöveges beszámolóinkat májusi számunkban olvashatják.

Jövönk, ami összeköt – a régió oldala

„Az EMBER érintett”

Az előítéletek, az indulatok, a gyűlöletek ellen az iskolákban a Holokauszt tanulságai révén címmel került sor regionális tanártovábbképző és kulturális programra 2009. március 31-én, kedden Tatabányán a Városháza dísztermében.

A program előadói hasznos információkat nyújtottak tanítóknak, osztályfőnököknek, történelem és társadalomismeret tanároknak és még számos érdeklődőnek. A programra 60 fő regisztrált.

Köszöntőt Dr. Bene Magdolna Címzetes Főjegyző és Yvonne Schuchmann az Oktatási és Kulturális Minisztérium főtanácsosa mondott. Mindketten kiemelték a téma aktualitását, s azt, hogy mindennemű gyűlöletkeltést

elfogadhatatlannak kell minősíteni. A tisztességes emberi kapcsolatokban, valódi demokráciákban ezeknek nincs helye. Sajnos a holokauszt olyan retentő tény, amely megismertetésével és a hozzá kapcsolódó számos erkölcsi, társadalmi kérdés felvetésével az iskolai nevelés – oktatásnak élnie kell.

Pécsi Tibor történész, tanár, a Holokauszt Emlékközpont oktatási programjainak vezetője, a Holokauszt Emlékközpont "Emlékév 65" c. program-

sorozatot mutatta be. Az „EMBER érintett” - címmel Chava Baruch tanár, programfejlesztő, a Yad Vasem Intézet, Nemzetközi Holokauszttanulmányok Iskolája képzési vezetője módszertani bemutatót tartott.

A Holokauszt Emlékpark Tatabányán a közoktatást is szolgálja azzal, hogy rendhagyó órán vehetnek részt az odalátogatók - erről Molnárné Varga Katalin tanár, közoktatási szakértő, programfejlesztő adott tájékoztatást.

Felsőgallai illetőségű Túlélők visszaemlékezéseit tanúságként hallhatták. Sándor Tamás volt egyetemi tanár szintén megosztotta akkori „élményeit”.

Az író – olvasó találkozón Fekete János íróval, Túlélővel a közelmúltban megjelent Shalom, Barátaim! című könyve apropóján beszélgetett Molnárné Varga Katalin szölvívő.

A képzési program szervezője: Közép-dunántúli TIOK a Közoktatás Megújításáért Egyesület, Holokauszt Emlékközpont.

A képzési program szakmai ajánló és támogatói: Yad Vasem Intézet, Nemzetközi Holokauszt-tanulmányok Iskolája, KÖZÉP-DUNÁNTÚLI REGIONÁLIS PEDAGÓGIAI SZAKMAI SZOLGÁLTATÓ ÉS PROJEKTKÖZPONT NONPROFIT KÖZHASZNÚ KFT., ALBA Pedagógiai Intézet

*Molnárné Varga Katalin,
Tatabánya*

Jelentős járadékemelés a Holocaust túlélőinek 2010 januárjától

A rossz anyagi helyzetben élő kelet- és közép-európai holocaust túlélők emelt kifizetéseket kapnak a Claims Conference tárgyalások következtében. A nyugdíjak 10 év alatt körülbelül 60 millió euróval emelkednek, a 35 százalékos emelés tizenkét ország túlélőit érinti, beleértve Ukrainát és Oroszországot.

Ezen kívül, a németországi kormányrendeletek módosítása következtében azonosak lesznek az Európai Unió és a nem Európai Unió ország-

okban élő jogosult Holocaust túlélőknek történő kifizetések a Kelet- és Közép-Európai Alaptól (CEEFF). A fentiek alapján a nem EU országokban élő CEEFF kedvezményezettek 35 százalékos havi járadékemelést kapnak, míg az EU országaiban élő CEEFF kedvezményezettek 11 százalékosat.

2010 januárjától valamennyi CEEFF kedvezményezett havi 240 €-t fog kapni.

Jelenleg, a németországi kormányrendeletek értelmében az EU országokban élő körülbelül 7,580 (ebből

Magyarországon: 4200) túlélő havi 216 €-t kap, míg a nem EU országokban élő 5,340 túlélő csak 178 €-t.

A Claims Conference több éven keresztül intenzív nyomást gyakorolt a németországi kormányra a CEEFF kifizetések emelése és valamennyi CEEFF kifizetés egységesítése érdekében, mivel a megélhetési költségek a régióban nagymértékben növekedtek.

(Folytatás a következő oldalon)

Szombathelytől Budapestig

Beszélgetés Szántóné dr. Balázs Edittel

Szántóné Dr. Balázs Edit vagyok. Szombathelyen születtem és életem a közelmúltig, amikor is a gyerekek és az unokák után Budapestre költöttünk.

Magyar-történelem szakos tanárként indult a pályám. A Debreceni KLTE-n doktoráltam a történelemtanítás módszertanából és a történeti segéd tudományokból. Ez a 35. évem a szombathelyi Berzsényi Dániel (valamikor tanárnéközpont) Főiskolán a Történelemtudományi Tanszéken. A fő stúdiumaim a magyar őstörténet és az Árpád-kor, a bevezetés a történelemtudományba, a történelem segéd tudományai.

A szombathelyi Berzsényi Dániel Főiskolán évek óta egyik vezetője a judaisztika szakiránynak. Hogyan jött létre ez a lehetőség? Milyenek a tapasztalatok?

1994-ben megszerveztem a judaisztikai specializációt a történelem szakos hallgatóimnak. Önként vállaltak heti 6 plusz órát 4 féléven keresztül, tanultak zsidó történelmet, ünnepeket, hagyományt, hébert és ismerkedtek a Tórával. Történelem szakjukon a szakdolgozatukat zsidó témából kellett írniuk. 3 évenként elmentünk Auschwitzba. Közel 400 hallgatót érintett a képzés 2006-ig. A legnagyobb eredménynek azt tartom, hogy zsidó témában és a holokausztal kapcsolatos felkészült történelemtanárok lettek. A BA képzésbe már nem lehetett folytatni, így most az ún. általános értelmiségképzés témaként választhatják a zsidó történelmet és a hagyományt, elég nagy az érdeklődés még most is.

Rendszeresen tanít az Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetemen, szerkeszti az iskola hírlevelét. Milyen tárgyak tartoznak Önhöz? Kiknek ajánlaná az intézményt?

Öt éve a gyerekek és az unokák után költöttünk Budapestre. Schőner rektor úr meghívott az OR-ZSE-re tanítani, amit nagyon nagy örömmel vállaltam. Zsidó történelmet tanítok és szakdolgozatokat konzultálok. Mint tanárt, nagyon inspirál, hogy a hallgatók érdeklődnek és motiváltak. Ajánlom az intézményt minden zsidó és nem zsidó fiatalnak (és idősebbeknek is) akik va-

lamilyen szinten érdeklődnek a zsidó tudományok iránt. De a zsidó közösségszervező esti szakunk az olyan érdeklődőknek is megfelel, akik "csak" pótolni akarják hiányzó ismereteiket. A zsidó kultúratörténet MA szakunk pedig a már diplomával rendelkezők számára nyújt elmélyülési lehetőséget a témában, kiváló tanárok, kutatók segítségével.

A közelmúltban jelent meg könyve a magyar- osztrák határ menti zsidó emlékekről. Kérem, mutassa be olvasóinknak ezt az úttörő vállalkozást.

Megszerveztem és 10 évig az elnöke voltam a szombathelyi Magyar – Izraeli Baráti Társaságnak, mely civil szervezet sok programmal, fesztiválokkal, tudományos előadásokkal népszerűsítette a zsidó kultúrát, népet és Izraelt. A kutatási területem a nyugat-magyarországi, elsősorban a Vas megyei és szombathelyi zsidóság története. E témakörben jelentek meg publikációim. Szerveztem konferenciákat, tanárto-vábbképzéseket, kiállításokat. Európai Unió pályázati támogatással készült az említett kiadvány Vas, Zala, Győr-Sopron megyék és Burgenland zsidó emlékeiről, megörökíteni ami még ma látható. Számomra külön öröm, hogy volt tanítványaim voltak a szerzőtársak, de még a fotós is.

Sokat mozog a budapesti és vidéki zsidó életben egyaránt. Hogyan látja a zsidó közösségek jelenét és jövőjét?

Ami a zsidó közösségeket illeti, úgy látom, hogy sajnos a vidéki hitközségek a megszűnéssel küszködnek. Kivéve azokat, ahol egy-két lelkes, felkészült fiatal, vagy rabbi kézbe nem veszi a közösséget. Ez azonban sokkal több munkát és elkötelezettséget kíván, mint régen, nemcsak a lélekszám fogyása miatt, hanem sok-sok vegyes házasságból származó, vagy a vallástól eltávolodott közép és fiatal korú miatt is. Szinte sziszifuszi munkát követel és nem csodálom, hogy ezt csak kevesen tudják vállalni.

Jelentős járadékemelés...

(Folytatás az előző oldalról)

"Nagyon örülünk, hogy ezek a túlélők, akik mind a nácizmus, mind a kommunizmus áldozatai, ezen túl emelt járadékot kapnak. Mivel Kelet- Európában egyre nőnek a megélhetési költségek, és az időskorú túlélők gyakran nem részesülnek alapvető szociális szolgáltatásokban, a Claims Conference régóta azt szorgalmazza, hogy a túlélők havi járadékait emelni kell ebben a régióban," mondta Stuart Eizenstat nagykövet, a volt U.S.A. Treasury (Kincstár) Titkár-helyettese, aki első alkalommal vett részt a tanácskozáson a Claims Conference Speciális Közbenjárói minőségben. "Ezek az emelt kifizetések megkönnyítik életük utolsó éveit, és a Claims Conference továbbra is fogja képviselni az érdekeiket, amíg csak szükséges."

A Claims Conference folytatja a tárgyalásokat a németországi kormánnyal a Holocaust kárpótlással és a nácizmus zsidó áldozatainak történő segítségnyújtással kapcsolatos kérdésekben.

Az ebben a cikkben található információk nem tartalmazzák a CEEF kritériumok teljes, átfogó leírását, valamint ennek a programnak a kiegészítéseit. A CEEF kifizetési kritériumokat a német kormány határozta meg.

Részletes információk a www.claimscon.org (angol) vagy www.claimscon.de (német) honlapokon találhatóak, mindkettő linkeket ad meg az orosz nyelvű információkhoz is.

A Zsidók Anyagi Követeléseit Németországgal Szemben Fórum – Conference on Jewish Material Claims Against Germany (Claims Conference) a világszerte élő zsidókat képviseli a náci üldözöttek és leszármazottaik érdekeit a kárpótlással és rehabilitációval kapcsolatos tárgyalások során.

A Claims Conference felügyeli a kárpótlási alapokat, visszaszerzi a nem követelt zsidó vagyontárgyakat, eszközöket juttat olyan intézményeknek, melyek szociális jóléti szolgáltatásokat biztosítanak a Holocaust túlélőinek és őrzik a Shoah emlékeket és tanulságát.

STETL – a Hitközségi Híradó kulturális oldala

Az oldal a Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma támogatásával jött létre!

Gantner Ádám: Ősz Jeruzsálemben

Gantner Ádám könyve; Ősz Jeruzsálemben elviszi az olvasót, bibliai tájakra, bebarangoljuk vele az Óvárost, az ortodox negyedet, bekukkantunk jesivákba, zsinagógákba, rácsodálkozunk az örmény negyedre, de a muszlimok szűk sikátorai, életükbe is bepillantást nyerhetünk.

A novellafüzér a kilencvenes évek közepét öleli át, majd a szerző, jó tíz évvel később – ismét Jeruzsálemben, a határ menti kibucokban jár, keresztül kasul bejárja a sivatagot, áttéved Jordániába- visszatéréssel gazdagítja a megkezdett novellafüzért.

Keres valamit. Az emlékeit, az elfeledett barátokat, régi szerelmét, identitását, önmagát.

A hajmeresztő kalandokon és a kibuci hétköznapokon túl, mély filozofikus kérdések fogalmazódnak meg az íróban, a zsidóságról, hovatartozásról, Izraelről. Gantner Ádám könyve könnyed stílusával felvillantja az izraeli hétköznapok színes forgatagát.

NÉVJEGY

Nevem: Gantner Ádám
Korom: 36 év
Állampolgárságom: magyar, izraeli
Foglalkozásom: író, publicista
Lakóhelyem: Budapest
Beszélt nyelvek: magyar, angol, héber

Az Ősz Jeruzsálemben c. könyvem, 2007. szeptember 04-én Budapesten került bemutatásra, a tízedik Zsidó Fesztivál keretén belül.

Az első nyomást most követi a következő, a második kiadás kerül a könyvkereskedésekbe.

A könyvet, az összes budapesti könyvtár megvásárolta, illetve a vidéki nagyvárosok közkönyvtáraiban is megtalálható.

Könyvemben Izrael társadalmának szinte minden rétege képviselteti magát.

Kibucok lakóitól kezdve dél-amerikai önkénteseken keresztül az orosz, etióp új bevándorlókig, beleértve az első, második alijával érkező illetve az országot felépítő, ma is magyarul olvasó és értő nagyszámú magyar közösséget.

Könyvem a zsidókról, izraeliekről szól, de nem csak izraelieknek.

Egy identitását kereső ember, zsidó gyökerekkel, helyét keresve az izraeli társadalomban, miközben tükröt mutat az őt befogadóknak.

Egyidejűleg bemutatja az izraeli hétköznapokat, a magyarországi olvasóknak.

A könyvem reális képet mutat a kibuci élet mindennapjairól és az ott bekövetkezett komoly változásokról egy külföldi önkéntes szemszögéből.

A könyv fűlszövege:

„Amitől ellenállhatatlan Szindbád kétségkívül kalandor, léhűtő, csapodár figurája, attól szerethetőek Gantner Ádám írásai is: a pimaszul őszinte férfibájtól, a lezser attitűdtől, amibe éppúgy beleférnek a sármos gaztettek, mint az alkalmankénti fellángolások és a valódi érzelmek, az ábrándos nosztalgia és a türelmetlen unalom, a kötetlenség és a tökéletlenség vállrándításos vállalása, a fanyar önirónia és persze a szabadság igénye – minden értelemben véve. Az őszre megjelenő kötet túlnyomórészt önéletrajzi ihletésű írásai ezt az életérzést közvetítik, időben és térben egyaránt utazásra hívja az olvasót, a harminc évvel ezelőtti történetektől a jelenkori sztorikig ívelve. A kronológiai sorrendben sorjázó novellák mindegyike egy-egy karakteres emléktöredék, amelyek között találunk gyerekkori hangulatidézéseket és csibészkedéseket, egyszerre rettenetes és komikus kamaszkori epizódokat, valamint három utazás elkövető krónikáját, amelyek között szerepel egy végigpincékedett és – bohémkodott hajóút, színes pillanatképek az Izraelben töltött meghatározó időszakból, valamint egy garabonciás fordulatokban gazdag ausztráliai vagánykodás naplószerű meséje. Elméletileg tehát valódi énrégényről van szó, a fókuszban a narrátorral – valójában azonban mindvégig ott kísért mellette a másik főhős, ama bizonyos nagybetűs Nő, aki számtalan alakban (szeretett, vágyott, kipróbált, megunt formában, csajként, hölgyként, szeretőként, szerelemként, numeraként, barátként, vagy épp anyaként és nővérként), de mindvégig jelen van minden esszében. A hazai kortárs irodalom élvonalába tartozó író kötetének ott a helye mindenki könyvespolcán, aki igazán tartalmas szórakozásra vágyik főszerepben a Híres Íróval, alias Gantner Ádámmal...”

Macesz Maci és Sófár Süni kalandjai avagy az ifjúság oldala

„Villámcsapás”

Zsolt Béla és a 20. század eleji Komárom

Zsolt Béla író, költő, publicista halálának 60. évfordulójára nyílik kiállítás a fenti címmel, a dél-komáromi Klapka György Múzeum főépületében.

Eredeti nevén Steiner Béla 1895-ben született Új-Szönyben. Gyermek- és fiatalkorát Komáromban töltötte, majd Nagyváradon és Budapesten élt, alkotott.

Legkorábbi versei és publicisztikái a Komáromi Újság 1916. és 1917. évi évfolyamában jelentek meg. Íróként 12 regényt és 4 színművet írt. Ezeknek központi témája a zsidó kispolgár sorsa volt.

Az irodalmi köztudat azonban elsősorban újságíróként tartja számon. Több országos folyóirat munkatársa, 1929 és 1938 között a radikális reformer szellemű lap, A Toll főszerkesztője volt.

A második világháborúban Komáromban maradt családja elpusztult, ő maga feleségével, a Kastner-vonat segítségével először Bergen-Belsenbe, majd onnan Svájcba jutott és túlélte a háborút. Felesége lánya, Éva azonban Auschwitzba került, ahol a háború utolsó napjaiban halt meg.

(Folytatás a szlovák rész 4. oldalán)

Iparisták a Menházban

Április közepén az Ipari Szakközépiskola végzős diákjai látogattak a Menházba Katie Lipp és Szabó Beáta tanárnők vezetésével. Az érettségizőknek Paszternák Tamás koordinátor tartott angol nyelvű vezetést a zsinagógában és a múzeumban.

Az oldal a Jewish Child's day támogatásával jött létre!

Látogatóban

Február utolsó hetében Izraeli utam során felkerestem a Komáromból elszármazott Varnorsky Teri nénit Jeruzsálemben és a tavaly Kehila díjjal kitüntetett Navon házaspárt, Ági nénit és Smuel bácsit Bnei Brakban.

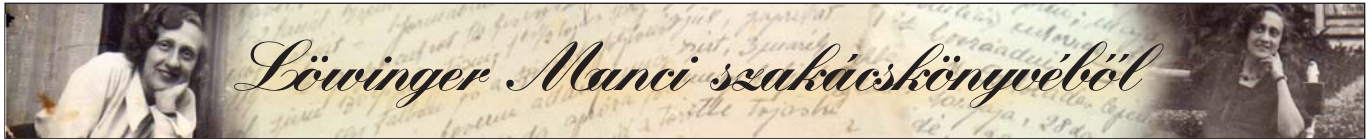
PT

Teri néninél Jeruzsálemben

Ági nénival és Smuel bácsival Bnei Brakban

Kóser konyha a Hitközségi Híradóban

Shavuoti túrós pite

Shavuotot hét héttel Pészach után ünnepejük. Izrael fiai már hét hete, hogy Egyiptomból kiszabadultak, de még nem alkottak egységes népet és nem viselkedtek úgy mindennapi életükben mint zsidók. Az idegen illetve az ősi egyiptomi kódexet vették fel a 400 éves rabszolgaságban. Mózes előtt állt a legnehezebb munka, a rabszolgákból zsidó népet kovácsolni.

Mózes vezette a népet a Szináj hegyig, ahol letáboroztak és Mózes lehozta a Tízparancsolatot, amely az erkölcsi és vallási alapja a zsidó népnek. 40 éves sivatagi vándorlás után a nép bejött Kánaánba és megalapította az országát.

Az ország agrártermészete tükrözi az ünnep második nevét - Hág hábikurim, illetve az első termés ünnepe. A földművesek az első gyümölcsüket a

Szent Templomba hozták áldozatként.

Az évek során nem csak a vallási szabályok tartják be, hanem a szokásokat, amelyek nagy része az ünnepi étkezéshez kötődik.

Mint ahogy pészachi maceszgombóc meg a purimi Hámán füle, úgy szokás shavuotkor tejes ételeket enni.

A tejes ételek meg sütemények az év összes napjaiba ajánlatosak, főleg a meleg nyári napokban. A mai egészségi trendek is javasolják a tejtermék fogyasztást főleg a kalcium tartalom miatt. A szupermarketok hűtőszekrényeibe naponta új tejtermékek találhatók, új ízek és új fajták. A csábító csomagolás és az egészségügyi tanácsok nem hagyják a vásárlókat közömbösen.

Shávuot ünnepe jó ok még a legbigottabb húsevőnek is megkóstolni a tejes ételeket és süteményeket, amelyek közül a legismertebb a túrós pite.

A túrós pite tésztaja:

25 dkg liszt, 12 dkg vaj, 1 tojás sárgája, 2 evőkanál porcukor, 2 dkg élesztő, egy kevés só, 4 kanál tejföl.

Összekeverjük a fenti anyagokat és elosztjuk két gombócra. Letakarjuk, tálban pihentetjük 2-3 órát és közbe a tölteket elkészítjük:

Fél kiló száraz sovány túró, 4 tojás sárgája, 16 dkg vaniliás cukor, 2 evőkanál gríz, 1 citrom reszelt héja.

A két részre osztott tésztát kinyújtjuk.

Az egyiket kikent tepsibe tesszük és rá a túrókeveréket meg a másik kinyújtott tésztát.

A felső lapot villával megszurkáljuk, hogy a meleg levegő a sütés alatt elpárologjon.

Előre melegített sütőben 50 percig sütjük. A kész meleg süteményt porcukorral hintjük.

Boldog ünnepeket!

Orna Mondshein, Ashkelon, Izrael

Kile Kaleidoszkóp

A Menház felújítása

Áprilisban folytatódott a Menház felújítása. Az udvar újabb részén épült ki a csepegő járda, meggátolandó a víz befolysását a ház alá. A zsinagóga padlóján javításokat végez-

tek, mivel annak teljes cseréje sajnos anyagi okok miatt nem lehetséges. A szigetelési munkák befejeztével a szakemberek kijavították a Bét Hakneszet festését és helyükre kerültek az ablakpárkányok is.

A munkálatok a nyertes pályázataink összegének átutalása után újabb szakaszukhoz érkeznek majd, melyek elsősorban a homlokzat helyreállítását érintik.

-p-

Temetői hírek

Pészach előtt folytatódott a temető tavaszi nagytakarítása. Lassan eltűnik a több éves nagy gaz a sírkert hátsó részéből, a Boldi cég munkatársai folyamatosan végzik a karbantartást.

A temető megfelelő állapotban tartása óriási anyagi terhet ró kis közösségünkre, ezért kérünk mindenkit, aki megteheti, anyagilag is támogassa munkánkat.

Séderový večer v Komárne

V uplynulých rokoch sa v komárňanskej obci stalo tradíciou, že v druhý séderový večer spoločne spomíname na útek z Egypta v sále Zoltána Wallensteina v Menháze. Ani tento rok to nebolo inak. Pál Megyes, zástupca rabína a poslucháč Židovskej univerzity v Budapešti bol s nami tak, ako od jesene počas každého sviatku a viedol celý večer podľa prikázaní Hagady. Už od skorého popoludnia bol v dome veľký zhon, aby bolo na večer všetko pripravené. Séderové misy a prestieranie chvália prácu vedúcej kancelárie Judyty Haasovej. Kóšer jedlo bolo zabezpečené prostredníctvom spoločnosti Carmel Kft. Osobitná vďaka patrí Györgyovi Szántóovi za veľkú pomoc.

Na začiatku séderu sa sála naplnila, našťastie prišli aj deti, takže neskôr nebol problém, keď sa hľadal skrytý afikoman. V medzinárodnej spoločnosti prítomných boli okrem Komárňanov (ktorých bolo, žiaľ, málo) aj súverci z Maďarska, ktorí sú už členmi miestnej kile, ale pricestovali aj naši priatelia zo Švajčiarska a Nemecka, ktorí sú taktiež pravidelnými hosťami na podujatiach našej obce.

Zvláštnosťou tohto roka bol tzv. šmúre maces, ktorý do Komárna osobne priviezol rabín malých obcí Zeev Stiefel v nedeľné popoludnie pred sviatkom. Prečítali sme si tradičné príbehy z Hagady, spoločne sme spievali Ma ništanah a Dajenu, klasické piesne

pripomínali atmosféru starých čias. Menu tvorili vajička, mäsová polievka s macesovými knedličkami, pečené kurča so zemiakmi a cviklou a nakoniec macesová torta.

Večer prebiehajúci v príjemnej atmosfére bol zakončený tradičným pozdravom: „Na budúci rok v Jeruzaleme“.

Veríme, že na budúci rok sa stretne me zas, aj keď nie všetci v svätom meste, ale pri séderovom stole v Komárne a prídu ku nám aj tí, ktorí tohto roku nemohli, alebo nechceli prísť medzi nás. Snáď budeme všetci spolu súčasťou spoločného zážitku, pričom môžeme nasledujúcim generáciám odovzdať niečo veľmi dôležité a splníme prikázanie „... a porozprávaj o tom svojmu synovi!“.

PT

Kirabolták a dunaszerdahelyi zsidó hitközség imaházát

Ismeretlen tettesek betörték a dunaszerdahelyi hitközség Bacsák utcai imaházába, ahol vandál módon megrongálták a berendezést. A hitközség történelmével és a hitélettel kapcsolatos kegytárgyakat tulajdonítottak el.

Kornfeld Tibor a hitközség nevében a Markíza televíziónak nyilatkozva kö-

zölte, hogy a rablók a tóratekerceset tartó szekrényben tettek kárt és egyéb kegytárgyakat is megrongáltak. Kornfeld szerint a anyagi káron túl számottevő eszmei kárt szenvedett aváros zsidó hitközsége.

Az ügyben vizsgálat folyik, tettesek a tóratekerceset tartó szekrényt és szá-

mos más dolgot megrongáltak. Mint hangsúlyozta, az anyagi mellett hatalmas eszmei kár is érte a hitközséget. Luboš Homola, a nagyszombati megyei rendőrkapitányság szóvivője közölte a tett helyszínén több értékelhető nyomot sikerült biztosítaniuk a helyszínelést végző nyomozóknak.

(forrás: www.parameter.sk)

A Komáromi Zsidó Hitközség együttérzését fejezte ki testvérközösségünkkel.

Emlékműavatás Ácson

Április 19-én Holokauszt Emlékművet avattak Ácson. Szöveges beszámolóinkat májusi számunkban olvashatják.

(Folytatás a magyar rész 7. oldaláról)

Elhurcolásakor félbeszakadt naplójának felhasználásával írta Balázs Ágnes a Píros bicikli című darabot, ill. hármuk története szolgált alapul Deák Krisztina filmrendező Eszterkönyv filmjéhez.

Villámcsapás című önéletrajzi regényében gyermekkorra és a 20. század eleji Komárom jelenik meg, a Kilenc koffer című önéletrajzi regényében pedig életének második világháború alatti viaszontagságai elevenednek meg.

A 2009. április 27-én 17 órakor nyíló emlékkiállítását Dr. Buzinkay Géza sajtótörténész, főiskolai tanár nyitja meg a Klapka György Múzeum Kelemen László utcai főépületében. A megnyitón közreműködik a SZEVASZ Színház.

A kiállításához katalógus, és a Komáromi Újságban megjelent írásait bemutató kötet kapcsolódik.

Számadó Emese
múzeumigazgató

Slovenské centrum židovského kultúrneho dedičstva

Rozhovor s Mgr. Janou Švantnerovou

Pochádzam z Bardejova. Na Filozofickej fakulte UK v Bratislave som vyštudovala dejiny umenia. Judaistiku som študovala na Katedre judaistiky v Bratislave, na Inštitúte judaistiky Jagiellonskej univerzity v Krakove a v Štokholme v PAIDEIA - The European Institute for Jewish Studies.

Po ukončení magisterského štúdia som absolvovala ročné postgraduálne štúdium v Academia Istropolitana Nova, so sídlom v Sv. Juri pri Bratislave, zamerané na ochranu a rozvoj kultúrneho dedičstva. Od roku 2007 pracujem v Slovenskom centre židovského kultúrneho dedičstva v Bratislave. Zároveň som doktorandkou Katedry teórie a dejín umenia na Masarykovej univerzite v Brne. Témou mojej dizertácie sú dejiny židovského múzea v Prešove. Som vydatá, žijem v Bratislave a dlhodobo sa snažím manžela presvedčiť, aby sme si zadovážili psa.

Pracujete pre Slovenské centrum židovského kultúrneho dedičstva. Aké sú Vaše najdôležitejšie projekty?

V súčasnosti sa venujeme štyrom projektom. Jedným z nich je dlhodobý projekt Synagoga Slovaca, ktorý zahŕňa dokumentáciu synagóg, cintorínov ako aj širšej náboženskej a sociálnej infraštruktúry stavieb židovských komunít na území Slovenska. Len pre ilustráciu, doteraz sme spracovali približne 107 synagóg, 46 cintorínov a rovnaký počet pamätníkov holokaustu. Informácie sú dostupné na www.slovak-jewish-heritage.org.

Ďalším projektom s dlhodobou víziou je budovanie Slovenskej cesty židovského kultúrneho dedičstva, ktorej cieľom je vytvoriť sieť významným lokalít spätých so židovským životom, ktoré sú dodnes poslami hodnotných myšlienok, hoci už všetky neslúžia svojmu pôvodnému účelu. V súčasnosti už spolupracujeme s viac ako desiatimi lokalitami (synagógy, cintoríny) po celom Slovensku.

Ďalším našim projektom je projekt vybudovanie depozitára a spracovávanie rozsiahlej zbierky judaík ŽNO Bratislava a posledným je mapovanie judaík v obciach a komunitách Slovenska.

V týchto mesiacoch mapujete stav judaík na celom Slovensku. Čo je cieľom tohto projektu?

Cieľom projektu je zdokumentovať rituálne predmety jednotlivých obcí a komunít s cieľom zistiť provenienciu a dokumentačnú hodnotu jednotlivých predmetov v rámci dejín židovstva na Slovensku. Hebrejské nápisy na parochot, rimmonim či rôznych pokladničkách sú častokrát zdrojom nečakaných a nových údajov týkajúcich sa osoby či spolku v konkrétnom čase a mieste. V lokálnych zbierkach sa nachádzajú aj predmety z iných menších

komunít, ktoré sú veľakrát aj poslednými hmatateľnými pozostatkami židovskej kultúry a histórie. Výrazným pozitívom tohto projektu je možnosť identifikácie predmetov v prípade ich odcudzenia. Súčasťou projektu je aj poradenstvo v oblasti údržby a uskladnenia predmetov.

Aké vzťahy máte so židovskými obcami?

S radosťou môžem konštatovať, že v obciach a komunitách, ktoré som doteraz

navštívila osobne, som sa stretla len s pozitívnymi reakciami a spoluprácou. Mnohé obce a komunity sú zároveň našimi partnermi v rámci Slovenskej cesty židovského kultúrneho dedičstva. Spolu s kolegom Dr. Marošom Borským sme veľmi radi, že ich tento projekt oslovil.

Od septembra plánujete zavedenie nového vzdelávacieho programu. Môžete nám predstaviť tento projekt?

V spolupráci s Dokumentačným strediskom holokaustu sme vypracovali projekt vzdelávacích seminárov pre stredoškolských pedagógov. Jeho cieľom je rozšíriť povedomie verejnosti o historický a kultúrny rozmer judaizmu. Považujeme za dôležité, aby popri vzdelávacích aktivitách týkajúcich sa Šoa bola pozornosť venovaná aj kultúrnym výdobytkom židovskej kultúry na našom území. V rámci seminárov budú účastníčky a účastníci oboznámení so židovskými tradíciami, zvykmi a náboženskými praktikami. Na ilustráciu budú využité konkrétne príklady hmotnej kultúry, ako synagógy, mikvaot, ješivot ale aj rituálne predmety používané v domácnostiach a synagógach. Pedagógovia tak budú mať možnosť vnímať a prezentovať existenciu židov na prikla-

de slovenského židovského kultúrneho dedičstva. Nemí svedkovia minulosti ako cintoríny či synagógy by sa mohli stať aktívnym styčným bodom minulosti a súčasnosti.

Ste absolventkou inštitútu PAIDEIA v Štokholme. Čo by mali vedieť čitatelia o tejto inštitúcii?

PAIDEIA – The European Institute for Jewish Studies - vznikol v roku 2001. Ročné intenzívne štipendijné štúdium, ktoré som absolvovala v rokoch 2005/2006, mi umožnilo spoznávať judaizmus v duchu hesla „Back to the sources“ („Späť k prameňom“), a síce prostredníctvom štúdia textov z Tóry, Tanachu a komentárov metódou chevruta (štúdium vo dvojici) s pedagogickým dozorom. Naučila som sa hľadať a chápať sociálno-historický kontext nielen starých textov, ale aj modernejších filozofických prúdov a premien v rámci samotného judaizmu, respektíve judaizmov.

Dôležitou zložkou štúdia bolo rozvíjanie individuálnych záujmov študentov. Ja osobne som spolupracovala so štokholmským Židovským múzeom, pre ktoré som vypracovala štúdiu o pôvode a význame ozdôb Tóry (koruna, rimmonim, plášť, štít, jad atď.), siahajúc po vysvetlení k textom samotnej Tóry, knižným ilumináciám a textom rabínskych odpovedí, ktoré spomínajú využitie a spôsob dekorácie predmetov.

Zaujímavou skúsenosťou bolo aj spoznanie rozmanitosti náboženského života v štokholmskej komunite, ktorá ponúka možnosť voľby medzi judaizmom ortodoxným, konzervatívnym a chabadom.

Ako vidíte budúcnosť židovskej komunity na celom Slovensku?

Verím, že kľúčom k hodnotnejšej budúcnosti je podpora vzdelávania o judaizme v rámci judaizmu, a to v každom veku a v každej, aj tej sebamensej komunite. Záujem vedie k aktivizmu a aktivitám a tie udržiavajú plameň komunít. Sú akoby symbolickým ner tamid, večným svetlom, ktoré stelesňuje prítomnosť a trvanie komunitného života. Fakt, že v mnohých dnešných komunitách horí v súčasnosti toto svetlo viac pri spoločenských aktivitách, než tých rituálnych, je potrebné vidieť z tej pozitívnej stránky a všemožne ho podporovať. Veď kto vie, možno raz bude vďaka nemu horieť ner tamid pri aron ha kodeš oveľa silnejšie.

Na fotografii: V septembri 2008 získala Jana Švantnerová za svoju diplomovú prácu o maliarovi Leopoldovi Horovitzovi prestížnu cenu Martina Benku.

Úspešné projekty

Náš vzdelávací program **MELAMED** dostal podporu od **Nadácie EZRA** a od **Samosprávy nitrianskej župy**.

Náš projekt na vydávanie **Spravodajca** v roku 2009 bol **Ministerstvom kultúry SR** vyhlásený za výhercu konkurzu.

Mesto Komárno schválilo podporu pre **ŽNO** v Komárne zo sociálneho a kultúrneho fondu.

Ďakujeme!

Správy zo sekretariátu

Stránkové hodiny sekretariátu Židovskej náboženskej obce v Komárne sú v pondelok v dobe od 15:00-17:00 hod. a vo štvrtok v dobe od 10:00-12:00 hod. V prípade iných termínov sa treba vopred dohodnúť s vedúcou sekretariátu, pani Juditou Haasovou (tel: 00421-35-7731-224, e-mail: menhaz@menhaz.sk).

V priebehu mesiaca mája je sekretariát zatvorený v nasledujúcich dňoch: 1. mája (piatok), 8. mája (piatok) – štátne sviatky, 29. mája (piatok) – sviatok Šavuot.

Správy o cintoríne

Pred sviatkom Pesach pokračovalo veľké jaré upratovanie cintorína. Pomaly mizne viacročná veľká burina zo zadnej časti cintorína, pracovníci firmy Boldi priebežne vykonávajú údržbu.

Udržiavanie cintorína v adekvátnom stave predstavuje pre našu malú obec obrovskú hmotnú záťaž, preto žiadame každého, kto môže, aby našu prácu podporil aj finančne.

-p-

Žiadame Vašu podporu

Zmena ČÍSLA ÚČTU!

Vážení čitatelia!

Prosíme Vás, aby ste podľa Vašich možností podporovali programy ŽNO v Komárne, ako aj vydávanie Spravodaja, údržbu budov a obnovu cintorína.

Od 1. januára 2008 môžete zasielať peniaze na nasledujúce účty (je možnosť platiť osobne na sekretariáte, ako aj poukázanie peňazí šekom):

Účty sú v Sk aj v devízach!

Poukázanie peňazí z územia SR:

26384962/0900- Slovenská sporiteľňa alebo
10103804/5200- OTP Slovakia

Poukázanie peňazí zo zahraničia:

Adresa: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovenská republika

IBAN: SK0609000000000026384962 SWIFT: GIBASKBX
Adresa banky: Slovenská sporiteľňa, Palatínova 33, 94501 Komárno

alebo

IBAN: SK5252000000000010103804 SWIFT: OTPVSKBX
Adresa banky: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Ďakujeme!

Krátke správy

✧ Spravodajcu, Židovskú náboženskú obec a klub Shalom podporili: K.M. (Komárno), Magda Fekete (Komárno), dr. J.J (Komárno), a darcovia, ktorí si priali ostať v anonymite. Ďakujeme!

✧ V priebehu apríla sme vďaka podpore obohatili zbierky v našej knižnici o nové Hagady, CD-čka a iné publikácie.

✧ V januári navštívili Menház viacerí študenti, ktorí píšú odborné seminárne práce. Naši koordinátori im vo forme konzultácií poskytli pomoc.

✧ Na letné obdobie nám viacero skupín avizovalo, že by radi navštívili Menház a synagógu. V máji k nám v rámci školského výletu zavíta gymnázium a základná škola Sándora Scheibera z Budapešti, v júli príde klub dôchodcov z Vépu. Srdečne očakávame aj ostatných návštevníkov.

✧ Pri príležitosti Pesachu sme prítomné deti obdarovali najnovšou publikáciou Lindy Verő Bán a Tibora Z. Petényiho, pesachovým vydaním série kníh Zsidongó.

✧ V marci navštívil Komárno Attila Eitan Horváth, vedúci fondu JOINT S.E.L.F., ktorý si pozrel dom číslo 9 na Ulici Eötvösa. Komárňanská židovská náboženská obec a JOINT spolu rokujú o udelení bezúročného úveru, ktorý by zabezpečil krytie rekonštrukcie domu a jeho lepšie využívanie v budúcnosti. O podrobnostiach vás budeme informovať.

✧ Pri príležitosti Jom Hašoa zavíta v apríli do Bratislavy Rafi Eitan, poradca izraelského ministerského predsedu Benjamina Netanjahua, ktorý zohral dôležitú úlohu v operácii zameranej na zadržanie Adolfa Eichmanna. Záujemcovia môžu po skončení prednášky položiť známemu politikovi svoje otázky.

SPRAVODAJCA

Jom Jerušalajim – Deň Jeruzalemu v Komárne

„Keby som zabudol na teba, Jeruzalem, nech na mňa zabudne moja pravica.
Nech sa mi prilepí k dšasnám jazyk, keby som na teba nepamätal
Ak nepostavím na vrchol svojej blaženosti Jeruzalem
Ó, spomeň si - na deň skutočného Jeruzalemu.“

Devätnásť rokov po vytvorení štátu Izrael, 28. dňa mesiaca ijar 1967, v štvrtý deň šesťdňovej vojny, získal izraelský národ znova jedno nerozdeliteľné hlavné mesto, spolu s ním sa podarilo znovu získať Svätú horu a Múr nárekov, čiže Kotel.

Preto izraelský zväz rabínov rozhodol, že tento deň bude dňom Jeruzalemu.

Túto udalosť si v Komárne pripomenieme 17. mája 2009, ako aj 61. výročie

vzniku štátu Izrael prostredníctvom slávnostného programu klubu Shalom v Menháze.

Program:

14:30 – **obrazy zo života v Jeruzaleme** – prednáška Pála Megyesa, budúceho rabína

Pál Megyes je poslucháčom Židovskej univerzity v Budapešti. Dlhšiu dobu žil v Izraeli a od septembra 2008 vykonáva úlohy rabína počas všetkých sviatkov v Komárne.

137. žalm

15:00 – **Jeruzalem a umenie** – prednáška akademickej maliarky Miriam Neiger Fleischmann

Miriam Neiger Fleischmann sa narodila v Komárne, mala rok, keď spolu s rodičmi odišla do Izraelu. Žije a tvorí v Jeruzaleme. Maľuje a píše básne. Jej diela boli vystavené na mnohých miestach sveta, v máji tvorí vo svojom komárňanskom ateliéri.

16:00 – **Jeseň v Jeruzaleme** – prezentácia knihy Ádáma Gantera

Vstup zdarma.

Srdečne očakávame všetkých záujemcov!

7. Adar v Galante

7. Adar 5769 – deň narodenia a úmrtia Mojžiša pripadol na 3. marca 2009. V tento deň v Galante podľa starých tradícií muži zo ŽNO navštívia každú rodinu a v poobedňajších hodinách sa koná bohoslužba a spoločné posedenie Chevra Suda, na ktorom sa zúčastňujú aj členovia susedných náboženských obcí a kde sa spomenie aj na zosnulých za minulý rok. Na tomto podujatí sme sa zúčastnili aj my. Kázeň – Hespel - predniesol Baruch Mayers – rabín z Bratislavy. Stretli sme tam svojich známych z Bratislavy, Dunajskej Stredy, Győru, Nových Zámkov, Trnavy a z Nítry. Po bohoslužbe bolo tradičné pohostenie: veľká zemľa, tzv. "lábelli" s vajčekom a ryba v orechovej omáčke, ktorú už tradične pripravovala pani Blanka Löwingerová. Táto akcia nám dáva každý rok možnosť stretnúť svojich známych z rôznych miest a porozprávať sa. Vďaka patrí všetkým, ktorí túto akciu každoročne pripravujú, osobitne pani Blanke, ktorá každý rok pripravuje veľmi chutné pohostenie pre nás všetkých. Dúfame, že táto tradícia sa v Galante bude ešte dlho dodržiavať a že sa na nej budeme mať možnosť aj v ďalších rokoch zúčastňovať.

Judita Haasová

Osvienčimský album na gymnáziu Hansa Selyeho

Na rozdiel od programu, ktorý bol už uverejnený, sa výstava budapeštianskeho Pamätného strediska holokaustu s názvom Osvienčimský album neuskutoční v synagóge, ale v aule gymnázia Hansa Selyeho v dobe od 7. – 16. júna.

Rekonštrukcia Menházu

V apríli pokračovala rekonštrukcia Menházu. Na novej časti dvora bol vybudovaný odkvapový chodník, ktorý zabraňuje zatečeniu vody pod budovu.

Podlaha v synagóge bola opravená, keďže jej celková výmena, žiaľ, z finančných dôvodov nie je možná. Po ukončení izolačných prác upravili odborníci maľovku v Bet-hakneset a aj obločné rímky sa dostali na svoje miesto.

Práce budú pokračovať ďalšou fázou po prevedení finančných prostriedkov získaných v úspešných konkurzoch a budú sa v prvom rade týkať renovácie fasády.

